

21.10.2024

SİRKÜLER 2024/40: Mükellef olmayanlara 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini finansal kurumlar aracılığı ile yapmaları zorunluluğu getirildi

18 Ekim 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (VUK) (Sıra No: 459)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 572) ile **mükellef olmayanlara, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini finansal kurumlar aracılığı ile yapmaları zorunluluğu getirildi.**

Bu değişiklik öncesinde, Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan kurumlar vergisi mükellefleri, defter tutama esasında birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, vergiden muaf esnafın yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunlu idi.

572 seri No.lu VUK tebliği ile mükellef olmayanların da, **tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları** 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunlu hale getirilmiştir. Bu değişiklik ile mükellef olmayanlar da tebliğdeki **“tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar”** grubuna dahil edilmiştir.

Buna Göre,

1- Mükellef Olmayanlar

Bu Tebliğ uygulaması bakımından “mükellef olmayanlar” ibaresi, VUK'un 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçi, vergiden muaf esnaf dışında kalanları ifade etmektedir. Dolayısıyla gerçek kişiler ve vergi mükellefi olmayan tüzel kişiler bu kapsamdadır.

2- Mükellef Olmayanların Tevsik Zorunluluğu Kapsamındaki Tahsilat ve Ödemeleri

Mükellef olmayanların **kendi aralarında yapacakları tahsilat ve ödemeleri hariç tevsik zorunluluğu kapsamında olanlardan yapacakları** 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları zorunludur. Bu kapsamda mükellef olmayanların,

- Kurumlar vergisi mükellefleri, defter tutama esasında birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, vergiden muaf esnaftan 7.000 TL'yi aşan her türlü mal veya hizmet alımına ilişkin tahsilat ve ödemeleri,
- Sayılan mükelleflere avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemeleri
- Ortağı oldukları işletmeler ve yukarıda sayılan diğer mükelleflere yapacakları diğer her türlü tahsilat ve ödemeleri

Tevsik zorunluluğu kapsamındadır.

3- Tevsik Zorunluluğu Kapsamında Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

Aşağıdaki tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kuruluşlar eliyle yapılması zorunlu olmayıp tevsik zorunluluğu kapsamında değildir.

- Mükellef olmayanların kendi aralarındaki tahsilat ve ödemeler
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemeler,
- 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında bildirime tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (**mükellef olmayanlar hariç olmak üzere**) yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeleri (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.),

4- Zorunluluk Kapsamındaki Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Belgesi

Zorunluluk kapsamında giren tahsilat ve ödemeler aşağıda sayılan finansal kurumlar aracılığıyla yapılmak ve bu kuruluşlardan alınacak belgeler ile tevsik edilmek zorundadır.

- 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan bankalar,
- 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları,
- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT)

5- Aynı Günde Birden Çok İşlem Olması veya Bir İşleme İlişkin Tahsilat ve Ödemenin Birden Çok Defada Yapılması

5.1 Aynı Günde Aynı Kişi veya Kurumlarla Yapılan İşlemler

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının 7.000 TL'yi aşması durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile, aştığı işlemten itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

5.2 Tahsilat ve Ödemelerin Kısım Kısım Yapılması

Tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının (varsa KDV dahil) tevsik zorunluluğuna ilişkin 7.000 TL'yi aşması halinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve bu işleme dair tahsilat ve ödemenin birden çok defada yapılması halinde her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

6- Ceza Uygulaması

Mükellef olmayanların, tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idaresince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymamaları halinde; kendilerine 5.000 TL'den az olmamak üzere işleme konu tutarın %10'u oranında özel usulsüzlük cezası kesilecektir. (VUK Md. 355)

7- Yürürlük

Bu Tebliğ ile mükellef olmayanlara getirilen tevsik zorunluluğuna dair düzenlemeler tebliğin yayımlandığı 18 Ekim 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.